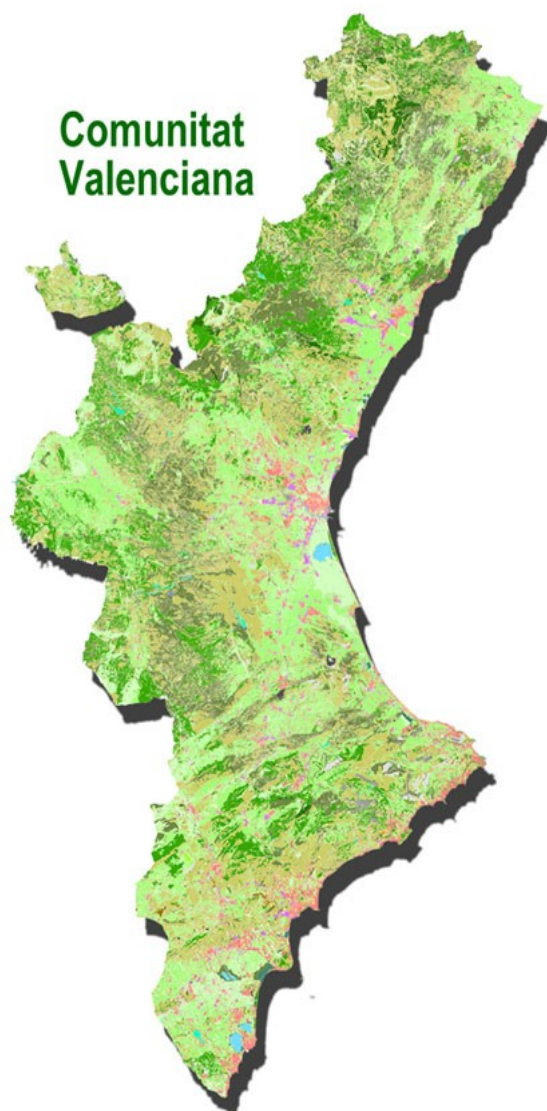

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

AGOST 2023

Dalt: gira-sol a Alfafara. Font: OCA el Comtat-l' Alcoià.

Baix: arròs a Xilxes. Font Secció d'Estudis Agraris de Castelló.

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

ÍNDICE

1. RESUMEN.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	5
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	5
2.2. RESERVA DE HUMITAT DEL SÒL.....	8
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA).....	9
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	10
3.1. RESUMEN.....	10
3.2. XÚQUER.....	11
3.3. SEGURA.....	13
3.4. TRASVASAMENT TAJO-SEGURA.....	14
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	16
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	18
5.1. CEREALS GRA.....	18
Cereals d'hivern.....	18
Cereales d'estiu.....	18
Arròs.....	18
Dacsa.....	18
5.2. TUBÈRCULS.....	18
Moniato.....	18
Creïlla.....	19
5.3. INDUSTRIALS.....	19
Aromàtiques.....	19
Gira-sol.....	19
5.4. FERRAGERES.....	19
Alfals.....	19
Melca ferratgera.....	19
5.5. HORTALISSES.....	20
All.....	20
Carxofa.....	20
Api verd.....	20
Albergina.....	20
Bròcoli.....	20
Carabasseta.....	21
Carabassa.....	21
Ceba.....	21
Col de cabdell.....	21
Coliflor.....	22
Fesol.....	22
Encisam.....	22

Meló.....	22
Nap, napicol i xirivia.....	22
Cogombre.....	23
Meló d'Alger.....	23
Tomaca.....	23
Carlota.....	24
5.6. CÍTRICS.....	24
Mandariner.....	24
Taronger.....	25
Llimera.....	25
5.7. FRUITERS.....	25
Fruiters de llavor.....	25
Nispro.....	26
Fruiters de pinyol.....	26
Cirerer.....	26
Altres fruiters.....	27
Alvocater.....	27
Caqui.....	27
Magraner.....	28
Figuera.....	28
5.8. FRUITA SECA.....	28
Ametler.....	28
Avellaner.....	29
Anouer.....	30
5.9. GARROFERA.....	30
5.10. VINYA.....	31
Raïm de taula.....	31
Raïm de vinificació.....	31
Vivers de vinya.....	32
5.11. OLIVAR.....	32
5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	33

1. RESUMEN

El mes de agost de 2023 va ser tèrmicament **molt càlid** a la Comunitat Valenciana, segons l'AEMET, amb una temperatura mitjana de 26,0 °C que va superar en 1,6 °C la del període de referència 1991-2020. Va destacar el nombre elevat de nits molt càlides en el litoral, amb mínimes que no van baixar de 25 °C. Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual, amb 12,8 l/m², va ser un 44 % inferior al de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (22,7 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de **sec**.

Respecte a la **humitat del sòl** el percentatge d'humitat va millorar en les capes superficials, però va baixar lleugerament en les capes profundes.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a final d'agost havia disminuït el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, al subsistema Entrepeñas-Buendía i a la conca del Segura.

En relació amb l'**estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** es va procedir a l'empacat de les últimes produccions, al cultiu dels restolls i a la preparació del terreny per a les pròximes sembres. Respecte als **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'**arròs** les panícules estaven madurant.

Quant a les **hortalisses**, les altes temperatures del mes van provocar que la recollida de les hortalisses d'estiu, principalment solanàcies i cucurbitàcies, finalitzara més ràpidament del que era normal.

Pel que fa als **cítrics**, el mes d'agost va continuar estant marcat per la intensa porgada causada per les altes temperatures.

Respecte als **fruiters**, es van collir les varietats més tardanes d'albercoquer, bresquillera i les de mitja estació de prunera. Va començar la campanya de les pomes golden i gala, així com de la pera ercolina. També es va iniciar la recollida de magranes i va acabar la de figues.

Va continuar la recol·lecció dels **ametlers** iniciada el mes anterior, i es va observar una disparitat alta de rendiments per l'escassa grandària de la llavor.

En la vinya de **vinificació** es va iniciar la verema en la primera quinzena d'agost, amb dues setmanes d'avançament respecte a les dates habituals. Mentre que en el **raïm de taula** van prosseguir els talls de la varietat Victoria i es van iniciar en les varietats Doña María, Itàlia i red globe.

Quant a l'**olivar**, els fruits van continuar l'engruiximent, i es va poder apreciar una gran diferència en la quantitat de fruits segons zones.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

A la Comunitat Valenciana el mes d'agost de 2023 va ser tèrmicament molt càlid i sec quant a pluviometria, segons l'AEMET. La temperatura mitjana, 26,0 °C, va superar en 1,6 °C la de la climatologia de referència (1991-2020) i la precipitació mitjana acumulada, amb 12,8 l/m², va ser un 44 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (22,7 l/m²).

Quan es comparen amb els que ha proporcionat la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions de la qual es troben més pròximes a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va arribar als 26,7 °C (0,7 °C superior als registres d'AEMET), i la precipitació mitjana va arribar a 15,7 l/m², superior a la de l'Agència estatal.

AGOST 2023	T. mitjana mín. °C	T. mitjana med. °C	T. mitjana máx. °C	Pp. mitjana (l/m ²)
ALACANT	20,5	26,8	33,5	11,6
CASTELLÓ	20,7	26,5	32,6	19,5
VALÈNCIA	20,0	26,7	33,9	15,9
C. VALENCIANA	20,3	26,7	33,5	15,7

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana d'agost de 2023 va arribar als 26,7 °C, 1,2 °C superior que la mitjana del període 2008-2022 (25,5 °C). D'altra banda, la mitjana de les mínimes va ser de 20,3 °C, 0,6 °C per damunt de la mitjana del període 2008-2022. Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 33,5 °C, que és 1,8 °C superior a la del període de referència (31,8 °C).

El mes d'agost de 2023 va ser el segon més càlid de la sèrie, després d'agost de 2012. Malgrat això, va començar i va acabar fresc, la qual cosa dona una idea de la gran anomalia càlida dels dies centrals del mes.

Es van registrar dues onades de calor. D'una banda, la del dia 10, que va ser un dia de vent de ponent en el qual es van registrar temperatures màximes extraordinàriament altes i, d'altra banda, la que va culminar el dia 25, en la qual no es van registrar valors tan alts, però que va ser més prolongada i extensa.

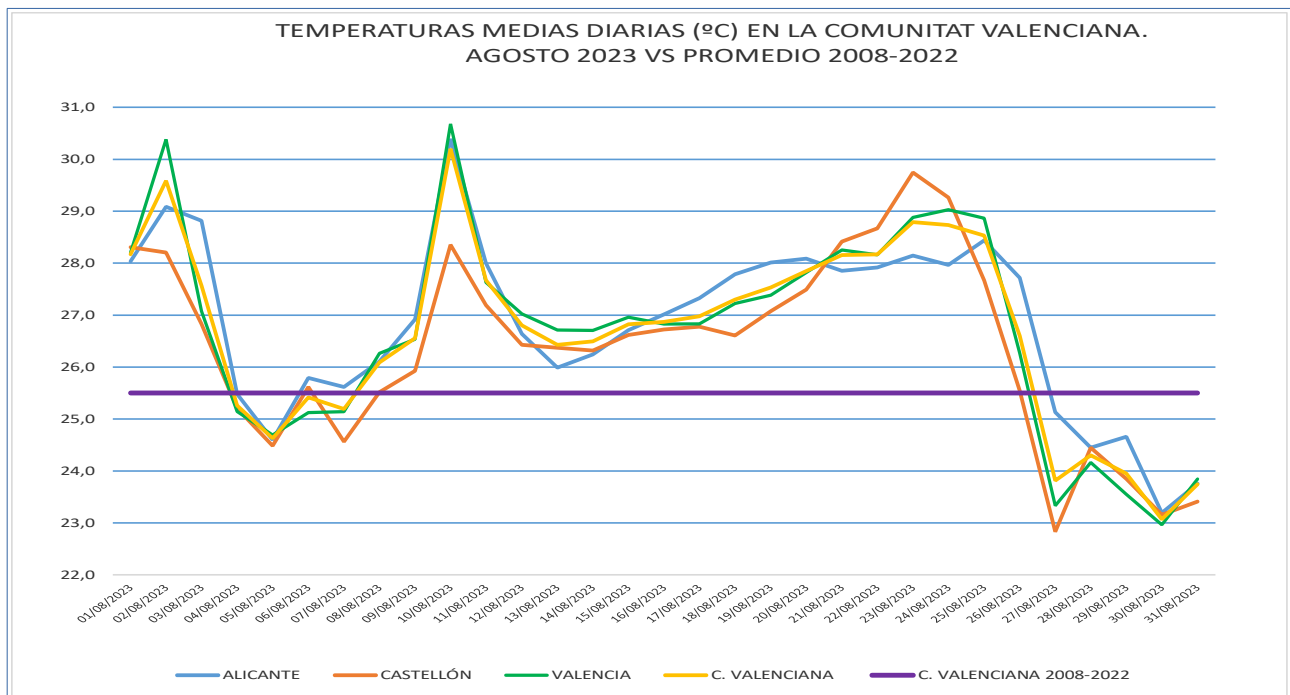
En la primera onada de calor, el vent de ponent va elevar les temperatures per damunt de 40 °C en més del 50 % del territori. La temperatura mitjana del dia 10, junt amb la del 15 d'agost de 2021, va

ser la més alta a la Comunitat Valenciana des que hi ha registres. Les temperatures màximes també van ser les més altes des d'almenys 1950, i per primera vegada es va superar el valor de 40 °C en la mitjana del territori com a mitjana de temperatures màximes.

Es va superar en 3,4 °C el rècord històric de temperatura màxima a l'aeroport de València, amb 46,8 °C, també a València, amb 44,5 °C, es va registrar la temperatura més alta en les diferents ubicacions que l'observatori ha tingut a la ciutat des de 1869.

Altres registres de temperatura màxima del 10 d'agost que van marcar rècord van ser Sumacàrcer, amb 47,3 °C; Carcaixent, amb 46,4 °C; Estivella, amb 46,2 °C; Bétera, amb 46,0 °C; Montserrat, amb 45,6 °C; Lliria, amb 45,6 °C; pantà de Beniarrés, amb 45,1 °C; San Antonio de Benagéber, amb 45,0 °C; Chiva, amb 44,5 °C; Turís, amb 44,4 °C; Villena, amb 44,3 °C; Segorbe, amb 43,6 °C; Atzeneta del Maestrat, amb 43,5 °C; Polinyà de Xúquer, amb 43,3 °C; Chelva, amb 42,7 °C; Montanejos, amb 40,7 °C, i Vilafranca, amb 38,4 °C.

Font: xarxa SIAR i elaboració pròpia.

Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual va arribar a 12,8 l/m², que és un 44 % inferior que la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (22,7 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar sec.

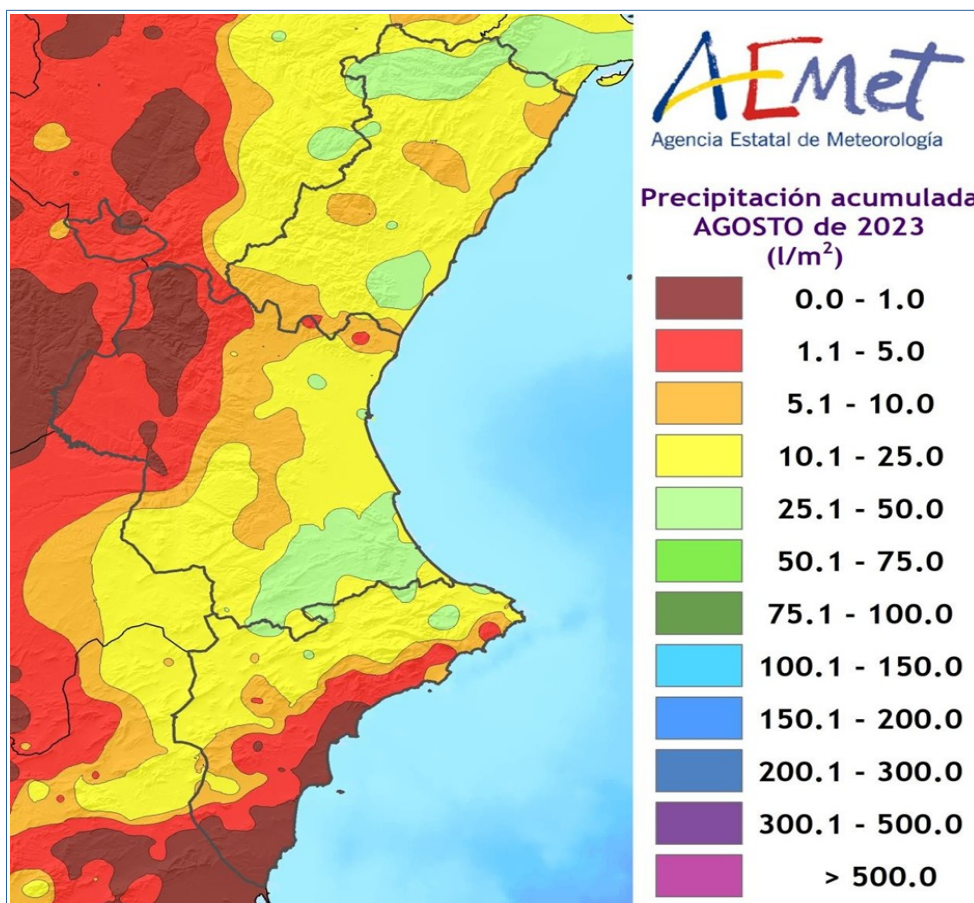
En les tres províncies el mes d'agost va presentar dèficit pluviomètric, del 46 % a Castelló, del 44 % a València i del 36 %, a Alacant.

Les pluges es van acumular durant les tempestes de la vesprada del dia 26 i la matinada i matí del 27. La resta del mes pràcticament no va haver-hi precipitacions, ni tan sols a l'interior nord de Castelló, on solen ser freqüents les tempestes a l'agost.

Les tempestes del dia 26 van ser de curta duració, per la qual cosa només van acumular al voltant de 30 l/m², però van generar fenòmens violents, com un tornado a Chiva o esclafits humits en localitats del Camp de Túria, com l'Eliana i San Antonio de Benagéber, que van provocar ratxes molt fortes de vent. L'esclafit de la vesprada del 26 d'agost també va afectar l'aeroport, amb una ratxa de vent de 115 km/h, el registre més alt en este observatori en un mes d'estiu dels últims 40 anys.

El màxim acumulat durant el mes es va registrar a Columbretes, amb 46,0 l/m²; a Gandia, amb 44,5 l/m²; a Parcent 42,6 l/m², i a Vallada, 37,0 l/m². En l'altre extrem, al litoral sud d'Alacant la precipitació va ser nul·la o inapreciable.

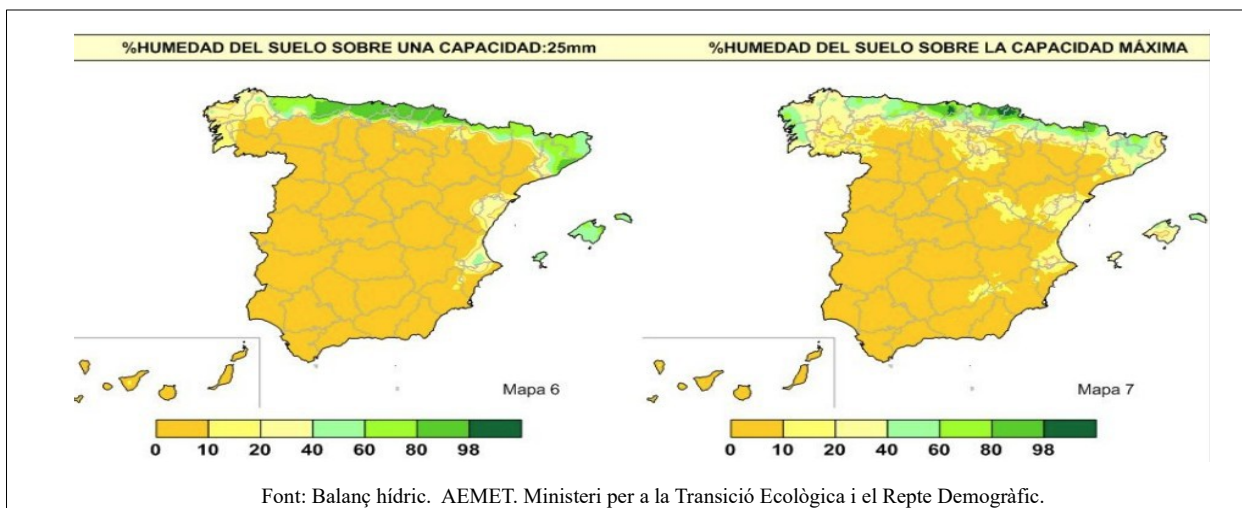
Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

2.2. RESERVA DE HUMITAT DEL SÒL¹

El Butlletí hídric nacional, elaborat decennalment per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el balanç hídric de data 31/08/2023, el percentatge d'humitat en les capes superficials va empitjorar respecte al mes anterior. Es va situar entre el 10 % i el 40 % en la major part de la província de Castelló. Al sud de València i nord d'Alacant va arribar a aconseguir valors entre el 10 % i el 60 %. En la resta del territori van predominar percentatges inferiors al 10 %.

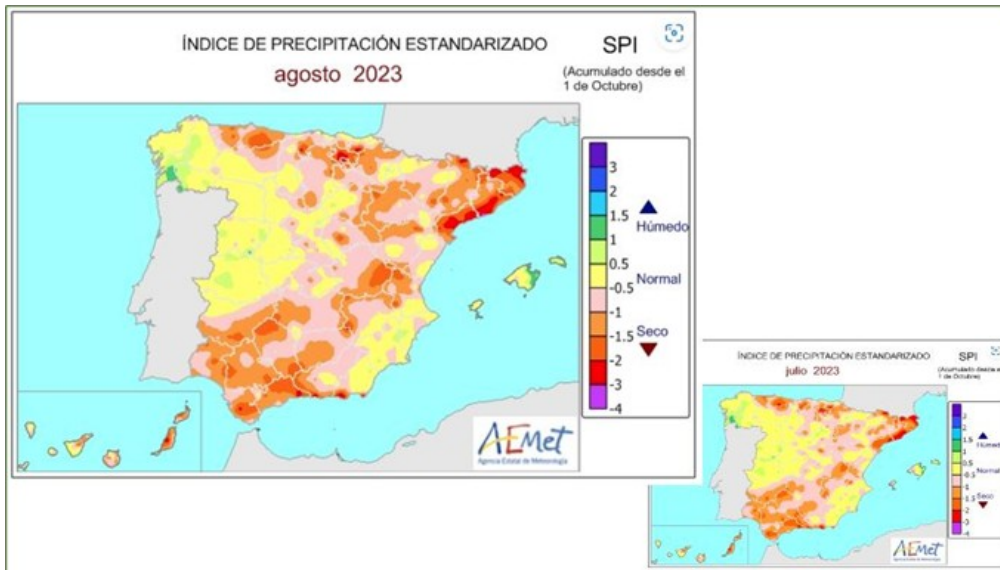
Quant a la reserva en les capes profundes, també va baixar respecte al mes de juliol. Va augmentar la superfície en què el percentatge d'humitat en capes profundes era inferior al 10 %.

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA)ⁱⁱ

L'Índex de Precipitació Estandaritzat (SPI) que elabora mensualment l'AEMET i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre) va mantindre en agost de 2023 valors entre -2 i 1 vegada la desviació estàndard.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. RESUMEN

La gestió de l'aigua embassada que proveix la Comunitat Valenciana correspon, en un 74,6 %, a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i el 25,4 % restant, a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té molta transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana; una part de la superfície regable de la província d'Alacant rep, a través d'esta infraestructura, aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Les variacions respecte al mes anterior, a l'any 2022 i a les mitjanes del mateix mes dels últims 5 i 10 anys que s'observen en la taula següent.

	CAP. TOTAL (hm ³)	AGOST 2023		JULIOL 2023		VAR % OCUPACIÓ AGOST/ JULIOL	JULIO L 2022 %	PROM. 5 ANYS (%)	PROM. 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBALSADO (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.248	46,3	1.382	51,2	-4,9	56,0	42,0	38,3
Segura	1.134	301	26,5	352	31,0	-4,5	37,0	33,2	38,1
Entrepeñas-Buendía	2.518	516	20,5	569	22,6	-2,1	20,6	22,8	38,3 ⁽¹⁾

(1) Percentatge del total de la conca hidrogràfica del Tajo

Font: elaboració pròpia amb dades del MITERD1)

A final d'agost havia disminuït el volum embassat respecte al mes anterior a la conca del Xúquer, en el subsistema Entrepeñas-Buendía i a la conca del Segura. En canvi, en la conca del Xúquer, l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però superava la de la mitjana dels últims cinc i deu anys, mentre que a la conca del Segura l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior i a la mitjana dels últims cinc i deu anys. Pel que fa al subsistema Entrepeñas-Buendía, la situació era pitjor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els plans especials de sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural) de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els indicadors d'escassetati eren normals en la Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) del Tajo Mitjà (Entrepeñas-Buendía). En la Confederació Hidrogràfica del Segura la situació es va mantindre en prealerta en l'UTE sistema principal i capçalera i en normalitat en l'UTE rius del marge esquerre i en l'UTE rius del marge dret. En l'àmbit de la

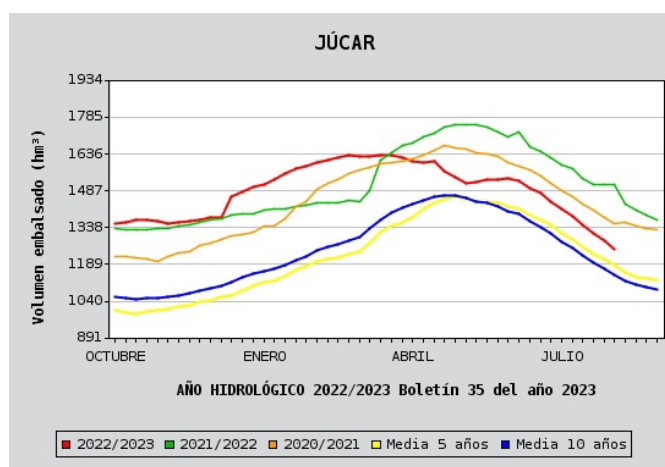

Confederació Hidrogràfica del Xúquer la situació va ser igual a la del mes anterior, i de prealerta en les UTE Sénia-Maestrat i Palància-les Valls, i normal en la resta d'UTE Millars-Plana de Castelló, Túria, Xúquer, Serpis, Marina Alta, Marina Baixa i Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als indicadors de sequera prolongada i en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo-Capçalera (Entrepeñas-Buendía), a final de juny es trobaven en absència de sequera prolongada; totes les unitats territorials del Segura es van mantindre sense sequera prolongada. Quant a les unitats territorials de sequera del Xúquer, la UTS Palància-les Valls va tornar a estar en sequera prolongada, mentre que la resta van seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Xúquer va disminuir en 134 hm³ respecte al mes de juliol, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 51,2 % al 46,3 %. Va mantindre valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació va ser inferior al del mateix mes de l'any anterior (56,0 %).

Font: Butlletí hidrològic setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE), al llarg de l'últim any, es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

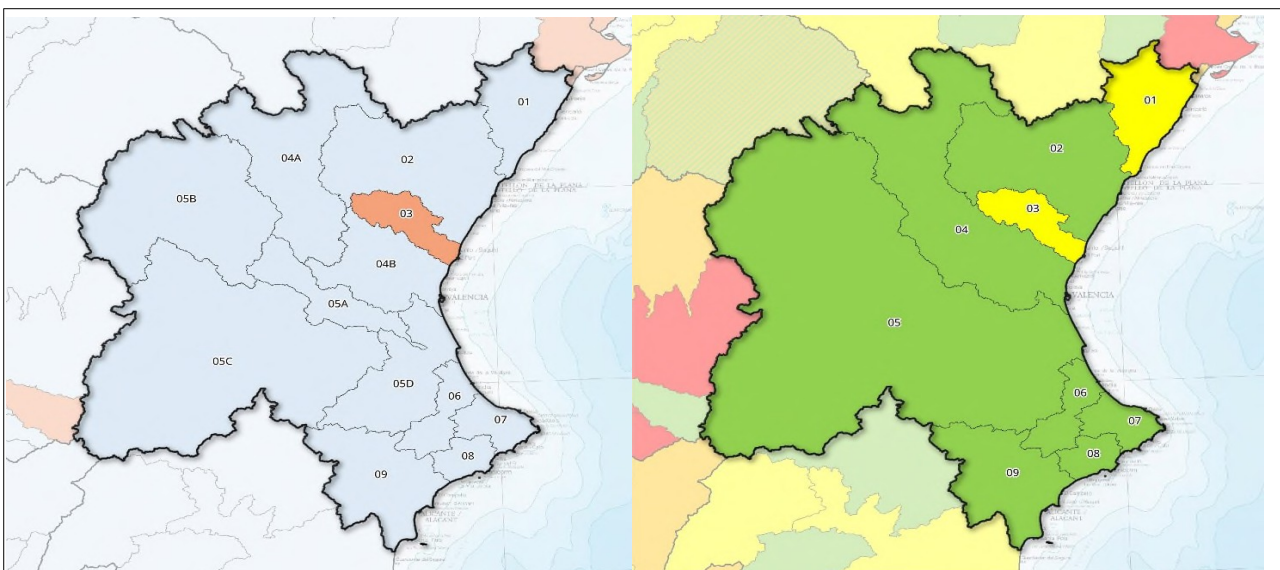
COD	UTE	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,800	0,730	0,830	0,580	0,710	0,500	0,560	0,430	0,420	0,460	0,450	0,490
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,710	0,760	0,780	0,710	0,670	0,660	0,610	0,530	0,450	0,580	0,580	0,530
080.03	Palancia-Los Valles	0,880	0,760	0,690	0,580	0,610	0,620	0,510	0,380	0,340	0,330	0,440	0,330
080.04	Turía	0,890	0,890	0,880	0,900	0,860	0,820	0,800	0,710	0,650	0,730	0,750	0,720
080.05	Júcar	0,750	0,780	0,720	0,920	0,860	0,830	0,700	0,590	0,540	0,600	0,650	0,700
080.06	Serpis	0,750	0,790	0,760	0,680	0,610	0,650	0,580	0,560	0,590	0,670	0,700	0,720
080.07	Marina Alta	0,970	0,970	0,940	0,810	0,690	0,710	0,640	0,370	0,380	0,500	0,610	0,630
080.08	Marina Baja	0,810	0,750	0,660	0,640	0,560	0,530	0,510	0,470	0,470	0,550	0,580	0,600
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,830	0,840	0,830	0,840	0,840	0,860	0,420	0,240	0,590	0,640	0,640	0,640

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD.

A continuació, es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la demarcació hidrogràfica del Xúquer del mes d'agost de 2023. La Unitat Territorial de Sequera Palància-les Valls va tornar a estar en sequera prolongada, situació en la qual s'havia trobat entre març i juny. La resta de les UTS es trobava en absència de sequera prolongada.

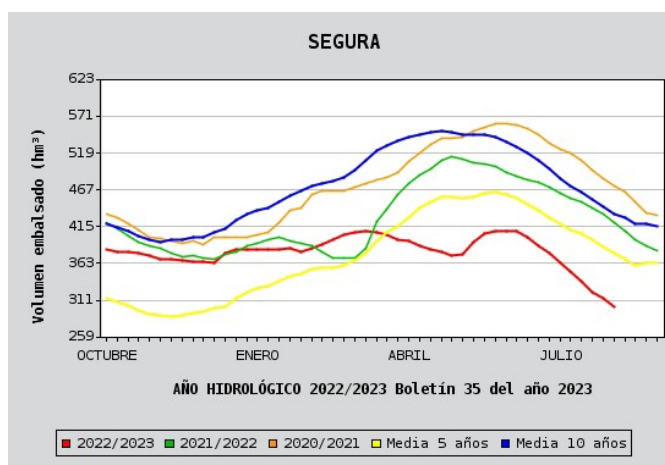

Font: informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va augmentar 51 hm³ respecte al mes de juliol, ja que va passar de 352 hm³ a 301 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 26,5 %, inferior al del mateix mes de l'any anterior (37,0), així com a la mitjana dels últims cinc anys (33,2 %) i a la mitjana dels deu últims anys (38,1 %).

Font: Butlletí hidrològic setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE), al llarg de l'últim any, es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

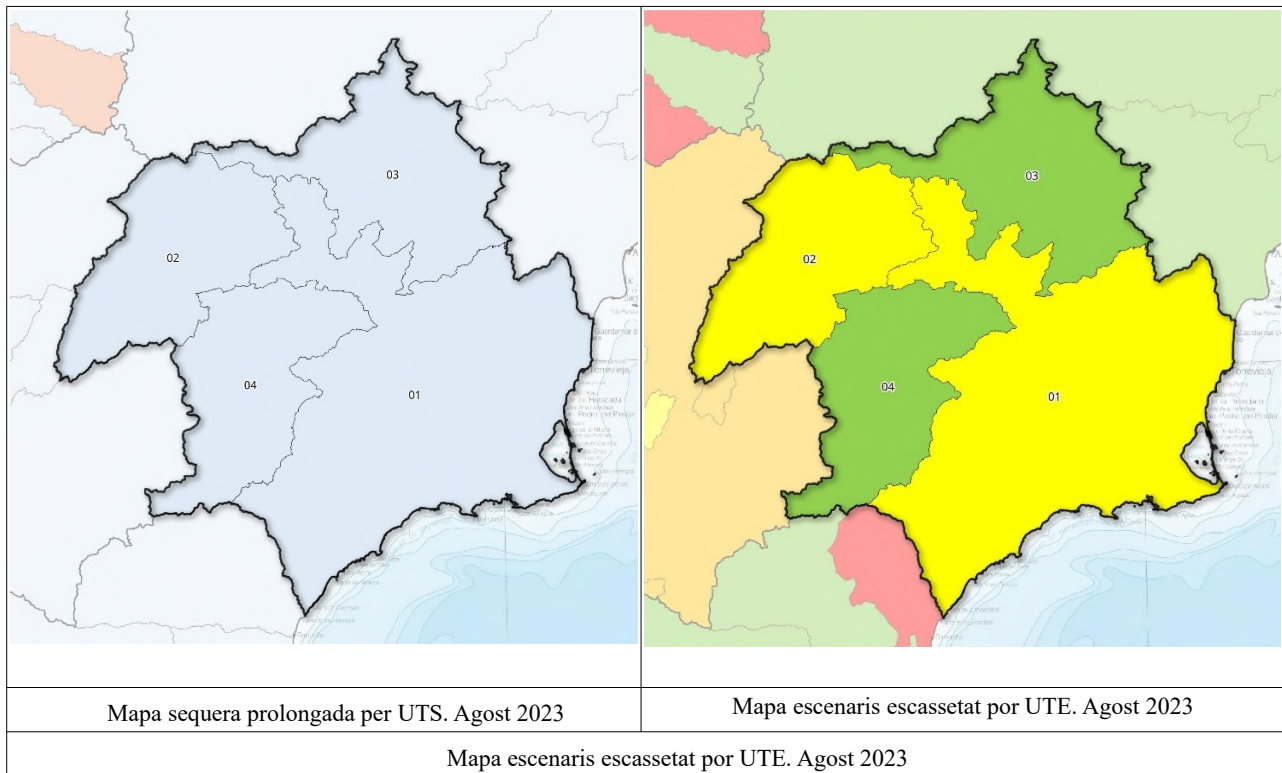
COD	UTE	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,308	0,309	0,309	0,382	0,455	0,464	0,447	0,387	0,348	0,352	0,302	0,248
070.02	Cabecera	0,611	0,638	0,604	0,301	0,000	0,318	0,197	0,000	0,347	0,408	0,431	0,454
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,620	0,629	0,646	0,422	0,229	0,098	0,282	0,000	0,528	0,560	0,604	0,675
070.04	Ríos Margen Derecha	0,898	0,943	0,851	0,456	0,049	0,152	0,124	0,000	0,441	0,533	0,599	0,606

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD.

A continuació, es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la demarcació hidrogràfica del Segura del mes d'agost de 2023. S'hi aprecia que totes les UTS van seguir sense sequera prolongada.

3.4. TRASVASAMENT TAJO-SEGURA

A final del mes d'agost de 2023 les existències del conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía van arribar als 516 hm³, una xifra inferior que la del mes anterior (569 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 20,5 %, per davall de l'any anterior i de la mitjana dels últims cinc anys (22,8 %).

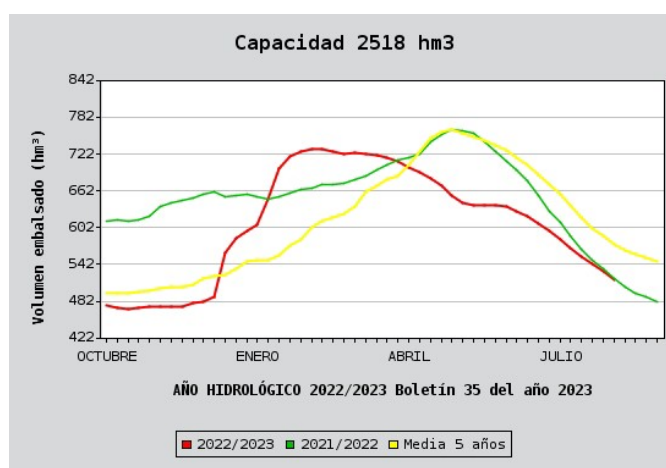
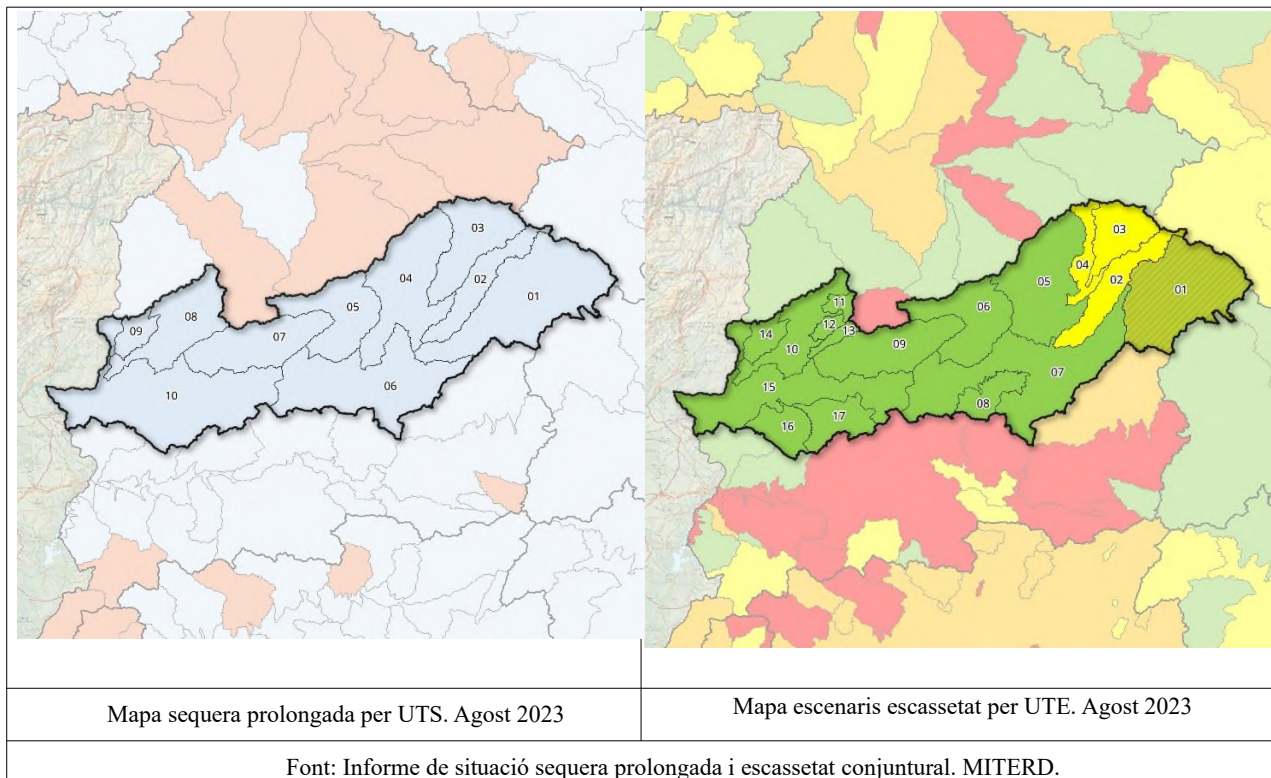
L'UTE Tajo mitjà utilitza com a **indicador de l'estat d'escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb este paràmetre, la unitat territorial d'escassetat es trobava en estat de normalitat.

Quant a l'**indicador de sequera prolongada**, la UTS capçalera va mantindre l'estat d'absència de sequera prolongada.

COD	UTS	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO
030.01	Cabecera	0,230	0,150	0,230	0,600	0,620	0,600	0,550	0,390	0,340	0,320	0,340	0,390

Font: *Bulleti hidrològic setmanal*. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

El mes d'agost de 2023 de nou va ser molt càlid, amb una temperatura mitjana de 26,0 °C, que va superar en 1,6 °C la de la climatologia de referència (1991-2020). Es van registrar dues onades de calor. D'una banda, la del dia 10, quan es van aconseguir temperatures màximes extraordinàriament altes i, d'una altra banda, la que va finalitzar el dia 25, en què no es van registrar valors tan alts, però que va ser més prolongada i extensa. Quant a les precipitacions, el mes va resultar sec. En les tres províncies el mes d'agost va presentar dèficit pluviomètric, del 46 % a Castelló, del 44 % a València i del 36 % a Alacant.

Alacant

No es van produir danys directes durant el mes derivats d'inclemències meteorològiques, però sí alteracions en els cicles d'alguns cultius i incidències en la qualitat de fruites i hortalisses degudes a les altes temperatures i l'efecte de l'alta radiació. Estos efectes secundaris es detallen en l'apartat específic de cada cultiu.

Castelló

La reducció de la collita esperada d'un 50 % en els **cereals** es va confirmar a la província, amb parcel·les que no van arribar a segar-se i en les quals l'únic aprofitament realitzat va ser en forma de restollada per a la ramaderia en extensiu.

En el cultiu de **cítrics**, i a conseqüència de les temperatures elevades, la caiguda fisiològica de fruits, coneguda com a porgada, és percebuda més abundant del que és normal. El mes d'agost ja es va començar a veure l'abast d'esta, la qual cosa va fer esperar una reducció significativa de la producció d'algunes varietats.

D'altra banda, el cultiu de l'**olivera** es va veure ressentit a conseqüència de les temperatures elevades que van afectar majoritàriament les zones interiors i intermèdies paral·leles a la costa durant agost, que són les típicament productores d'oliva i que van provocar que les oliveres començaren a desprendre's de fruits. Esta situació podria reduir la collita futura.

Les temperatures elevades d'este mes d'agost també han perjudicat els cultius llenyosos de secà, **fet que ha contribuït als baixos calibres en fruita seca com l'ametler, l'avellaner i l'anouer.**

D'una altra banda, els forts vents que van assotar la província en els últims dies del mes van provocar que alguns fruits dels cultius que estaven més afeblits a causa de la sequera i de les altes temperatures caigueren a terra, una altra causa de reducció de collita.

Durant el mes d'agost van prosseguir els danys que els senglars causaven en les parcel·les de meló d'Alger i meló de tot l'any, que afectaven directament el cultiu, ja que menjaven i danyaven

molts melons d'Alger i melons de tot l'any, perquè la mare partia les peces perquè es pogueren alimentar els porquets.

També van perjudicar els cultius llenyosos d'ametler, olivar i altres fruiters, fet que va provocar deterioraments en les parts baixes de l'estructura arbòria per fricció, així com alimentant-se de les parts tendres dels arbres i causaven danys importants en els plançons.

En municipis de l'interior, a més de la cabra hispànica, en els últims anys ha proliferat la població de cabirol, fet que ha agreujat fins i tot més els danys en els cultius d'estes comarques. Estos remugants poden actuar com a reservoris de malalties i transmetre patologies a la cabanya en extensiu, i això preocupa els ramaders.

València

El dia 26 d'agost es va produir un episodi de pedra que va afectar diversos municipis de la comarca de l'Horta Nord i va ocasionar danys en fruits i arbres de caqui i cítrics, així com caiguda de fulles.

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació, s'exposa un resum de l'estat dels cultius a la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

- Alacant: es va procedir a empaquetar les últimes produccions en totes les comarques i al cultiu de restolls i preparació del terreny per a les sembres futures.
- Castelló: els camps de la comarca dels Ports que ja es van segar al juliol presentaven a l'agost la capa de restolls que va quedar en el terreny després del tall del cultiu, mentre que a la Plana Baixa es van poder apreciar les bales disperses per les parcel·les per retirar-les posteriorment.
- València: als Serrans, a la Foia de Bunyol i a la Plana d'Utiel-Requena la sequera va causar una baixada de producció important. La sega havia finalitzat.

Cereals d'estiu

Arròs

- Alacant: en les parcel·les on es va practicar la sembra tradicional, les panícules estaven madurant a l'espera de la collita de principi de setembre. Per part seua, algunes parcel·les on es va realitzar la sembra en sec es van segar sobre el 20 d'agost i es va observar menys competència de males herbes i incidència de *pyricularia* que en la sembra tradicional.
- Castelló: el cultiu de l'arròs a la zona de la Plana Baixa va continuar la maduració de la panícula, i va prosseguir l'evolució normal del cultiu.
- València: el cultiu es trobava en estat de maduració i van començar a assecar-se els camps per a procedir a la recollida.

Dacsa

- Alacant: es va procedir a la recol·lecció al Baix Segura, i estava pràcticament conclosa al final de mes. En el cas del Comtat, els talls es van iniciar i es va preveure la continuïtat durant el mes de setembre, amb un cicle més avançat del que era normal.

5.2. TUBÈRCULS

Moniato

- Alacant: al Baix Segura es va observar a l'agost un desenvolupament vegetatiu normal de les plantacions realitzades al juliol i es van iniciar les primeres arrancades de moniato roig.

Creïlla

- Alacant: a l'Alt Vinalopó va finalitzar la recol·lecció de la creïlla blanca de mitja estació per a consum i indústria, amb molta irregularitat en qualitat i quantitat, en funció de les parcel·les i les varietats, a causa de la incidència de l'alta humitat de maig i juny en la tuberització deficient i vegetació excessiva. Va continuar la sembra de la creïlla de verdete en esta mateixa comarca i es va iniciar a la comarca del Baix Vinalopó.
- Castelló: a mitjan agost la creïlla blanca ja començava a mostrar germinació en camp, fet que va donar lloc a la finalització de la campanya. Així, la segona setmana d'agost va acabar les arrancades de la creïlla blanca a la zona de la Plana Alta, i al final de mes va acabar la temporada en tota la província.

5.3. INDUSTRIALS

Aromàtiques

- Alacant: es va procedir a la recol·lecció de les plantacions de lavandí del Comtat i de l'Alcoià.

Gira-sol

- Alacant: al Comtat i a l'Alcoià va continuar el desenvolupament vegetatiu fins a aconseguir la floració a final de mes, quan les pluges van afavorir el desenvolupament de la panícula. No obstant això, es va observar molta irregularitat entre parcel·les en l'àrea de l'ermita de Polop, on algunes plantacions presentaven un creixement escàs, enfront d'altres amb desenvolupament normal.
- València: l'estat fenològic del gira-sol de la Vall d'Albaida era molt variable perquè les sèmres es van fer escalonadament, oscil·lava des de l'estadi principal 6 (floració) al 7 (formació del fruit).

5.4. FERRAGERES

Alfals

- Alacant: a pesar de l'alentiment del cicle per les altes temperatures, van continuar els talls al Baix Vinalopó, amb més intensitat a final de mes.

Melca ferratgera

- Alacant: es va observar un desenvolupament normal de les parcel·les sembrades al Baix Vinalopó. Al Vinalopó Mitjà, la melca sembrada per ramaders de caprí de llet estava molt poc desenvolupada.

5.5. HORTALISSES

All

- Alacant: van continuar les plantacions a l'Alt Vinalopó, i les primeres brotades es van observar en plantacions de juliol, amb un bon estat sanitari.

Carxofa

- Alacant: va prosseguir la plantació de carxofa de mota al Baix Segura i al Baix Vinalopó, i es va iniciar a l'Alacantí. A mitjan mes va començar la plantació de soques en estes comarques. Mentrestant, al Vinalopó Mitjà van seguir les labors preparatòries, excepte alguna finca aïllada on ja es va realitzar la plantació al juliol.
- Castelló: fins a mitjan mes es van estar plantant les estaques que s'havien obtingut per multiplicació en les parcel·les que van iniciar el cultiu. La varietat utilitzada principalment va ser la blanca de Tudela. Al seu torn, es van reposar les fallades de brotada en els camps que s'havien plantat a mitjan o a final juliol. Moltes d'estes fallades van ser causades per podriments, originat per un excés d'humitat pròxima a l'estaca i acompanyada per temperatures elevades, característica freqüent del mes d'agost. Per això, per a evitar este problema una de les mesures va ser la d'implantar el reg gota a gota davant del tradicional reg per inundació que els causa més problema d'arrelament.

Api verd

- Alacant: es va procedir a la recol·lecció a l'Alt Vinalopó i es van observar incidències de males herbes i malalties de fulla, fonamentalment *Septoria* i *Cercospora* que, junt amb alguns atacs puntuals d'erugues i les incidències elevades de fisiopaties (fonamentalment *tip-burn*) van originar minvaments en la qualitat i quantitat, afegits als derivats de la incidència de les altes temperatures del període. En esta comarca van continuar els trasplantaments.

Albergina

- Alacant: en les plantacions a l'aire lliure del Baix Segura i del Baix Vinalopó la disponibilitat de tall va reduir-se progressivament, amb un producte que va passar de G cap a calibres menors (M-P), encara que amb una coloració adequada fins a final de mes, quan estava acabant la campanya a les dues comarques.
- Castelló: el tall d'este producte per a consumir-lo en fresc, tant de la varietat ratllada com negra o morada, va continuar durant tot el mes, però la qualitat del producte va disminuir a mesura que s'acostava la fi de campanya. Al Baix Maestrat, gran part del volum collit durant el mes es va destinar a indústria.

Bròcoli

- Alacant: al Vinalopó Mitjà, a partir de mitjan agost, van començar les noves plantacions, als municipis del Fondó de les Neus, Aspe i Novelda.

Carabasseta

- Alacant: la disponibilitat de tall a les parcel·les a l'aire lliure del Baix Segura i del Baix Vinalopó va disminuir progressivament, i es van observar calibres majoritàriament M i afeccions lleugeres de virosi.
- Castelló: la carabasseta va recuperar la qualitat que no va arribar a aconseguir durant el juliol, i va arribar als pics de producció a mitjan mes.

Carabassa

- Alacant: es va mantindre el ritme de tall al Baix Segura, i l'última passada es va realitzar en les parcel·les més precoces a final de mes, i es va observar un producte de grandària adequada. A l'Alt Vinalopó es va observar irregularitat en el desenvolupament de les plantacions en funció de la varietat i la parcel·la, i es van apreciar carabasses d'una certa grandària. Malgrat les altes temperatures, que han condicionat molt la floració i el quallat des de juny fins a final d'agost, es va observar un estat sanitari acceptable, a excepció de la proliferació de males herbes i la incidència de mosquit verd. A l'Alcoià va començar la recol·lecció de carabassa de cabell d'àngel. Les plantacions estaven molt afectades per les altes temperatures de juliol i agost, que van arribar a provocar la mort d'algunes plantes i que no es produïra una nova floració.
- València: durant el mes d'agost es van recollir les carabasses al Camp de Morvedre. Les temperatures elevades estivals n'havien avançat la maduració.

Ceba

- Alacant: els primers dies del mes van continuar al Vinalopó Mitjà les labors de preparació prèvies a la plantació com passada de tragella i cavallonat, i durant la segona setmana van començar les noves plantacions als municipis del Fondó de les Neus i Aspe. Per part seua, a l'Alt Vinalopó va empitjorar l'estat sanitari per la incidència de les altes temperatures.
- Castelló: a la zona de la Plana Alta es van mantindre a l'agost les arrancades de la ceba de la varietat gra o també coneguda com a valenciana.

Col de cabdell

- Alacant: a l'Alt Vinalopó van prosseguir els trasplantaments i es van donar algunes falles coincidents amb les altes temperatures o terrenys forts. Es va observar un bon estat sanitari a excepció de problemes puntuals de fongs. Com en altres hortícoles, va haver-hi incidències importants de males herbes. Així mateix, es van apreciar problemes puntuals d'arna i mosquit verd potencialment nocius.
- Castelló: a mitjan agost van finalitzar els talls d'este producte i es va donar per conclosa la campanya. D'altra banda, els trasplantaments que es van realitzar al juliol presentaven un bon desenvolupament i altres parcel·les es van trasplantar durant el mes d'agost per a escalonar la futura producció.

Coliflor

- Alacant: a l'Alt Vinalopó es va observar un augment de la superfície de cultiu trasplantada respecte a campanyes anteriors, amb un estat sanitari similar al de la col.

Fesol

- Castelló: les elevades temperatures del mes no van afavorir el desenvolupament del cultiu i la qualitat comercial del producte va resultar molt perjudicada. A mitjan mes va finalitzar la recol·lecció del fesol blanc i roig.

Encisam

- Castelló: els trasplantaments que es van realitzar al juliol durant el mes d'agost van presentar un bon desenvolupament amb les elevades temperatures i la sequedat ambiental, ja que no van presentar problemes fúngics. El tall d'encisams tipus romà, fulla de roure i meravella va continuar amb normalitat.
- València: es van recol·lectar encisams a la Ribera Baixa.

Meló

- Alacant: al Baix Segura va finalitzar en la primera quinzena del mes la campanya del meló groc, amb peces d'1,5 kg a 2 kg, i es van observar problemes de pigota. En esta mateixa comarca, va avançar la recollida del meló pell de granota fins a final de mes, igual que al Baix Vinalopó, amb disponibilitat de tall i qualitat organolèptica molt variables i peces que oscil·laven entre 2,5 kg i 3 kg la major part del període.
- Castelló: les inclemències climàtiques dels mesos anteriors van causar problemes fúngics en les plantacions de meló i van impedir un desenvolupament correcte del cultiu i, en alguns casos extrems, es va arribar a arrancar la plantació. Malgrat això, els talls procedents dels segons trasplantaments realitzats a final de maig i que es van iniciar la segona quinzena d'agost van evolucionar bé i els fruits eren molt grans. Tanmateix, això va suposar una dificultat per a la venda, a conseqüència de l'elevat preu per quilo que va regnar tota la campanya. Per això, es podria definir com una campanya roïna per als conreadors de meló a la província, ja que va presentar alts i baixos tant en la fase de producció com en la de comercialització.

Nap, napicol i xirivia

- Alacant: es va intensificar el ritme de recol·lecció de xirivia a l'Alt Vinalopó, i no es van observar problemes fitosanitaris importants, excepte de males herbes, i es va donar una mica més de rebuig per malformacions, amb una baixada lleugera de producció. Es va apreciar un bon desenvolupament en el cultiu de napicol. Va continuar la sembra i recollida de nap a l'Alt Vinalopó, i va destacar la presència de males herbes i més incidència de mosquit verd.

Cogombre

- Alacant: en les escasses plantacions d'hivernacle del Baix Segura i del Baix Vinalopó va disminuir a l'agost la disponibilitat de cogombre, amb producte de qualitat decreixent i grandària irregular.
- Castelló: a mitjan mes es va iniciar el segon tall de cogombre en les zones productores de la província, amb un producte de bona qualitat.

Pimentó

- Alacant: en els hivernacles de la meitat sud es va procedir durant el mes a l'arrancada de les plantacions en la major part d'hivernacles i a la desinfecció per solarització. En lamuyo es va procedir als últims talls en hivernacle fins a meitat de mes, amb una grandària predominant M i una qualitat afectada per clevillat, descoloració i maduresa excessiva, amb destinació principal a indústria. Va continuar la recol·lecció a l'aire lliure, i majoritàriament es van deixar les baies per a roig excepte les que presentaven menys qualitat. A final de mes van concloure també els talls de verd a l'aire lliure, mentre que els rojos tenien una qualitat molt desigual, amb rebutjos abundants. En el cas del Califòrnia, es van produir els últims talls de verd, destinat a congelat, mentre que en el roig hi havia deficiències de color o de consistència, i això va fer que augmentara la quantitat amb destinació a indústria del congelat o la conserva al 50 % - 60 % i finalitzara la campanya en la tercera setmana del mes. Igualment, va disminuir la disponibilitat d'italià a l'aire lliure al llarg del mes, i es va incrementar la irregularitat de grandària i augmentar progressivament la proporció de segones qualitats. En les plantacions de pimentó de bola de l'Alt Vinalopó es van observar incidències en algunes plantes per les altes temperatures mentre es produïa el desenvolupament. Al Vinalopó Mitjà es va procedir a la recol·lecció mecanitzada del pimentó per a indústria en la segona meitat del mes.
- Castelló: les temperatures elevades que es van donar en tot el territori nacional van provocar que acabara prematurament la recol·lecció dels diferents tipus de pimentó en altres zones productores. Este fet va afavorir la producció i la comercialització dels pimentons de la província que no van acusar tant les temperatures elevades.

Meló d'Alger

- Alacant: al Baix Segura va disminuir la disponibilitat de tall fins a final d'agost, quan van concloure, i es va mantindre una qualitat organolèptica adequada i els calibres 5 i 6. Per part seua, al Baix Vinalopó la recol·lecció va acabar en la primera quinzena, igualment amb una qualitat organolèptica òptima en els últims talls i un predomini dels calibres 4 i 5.
- Castelló: a mitjan mes va finalitzar la campanya del meló d'Alger al Baix Maestrat.
- València: la recollida del meló d'Alger al Camp de Morvedre estava pràcticament conclosa.

Tomaca

- Alacant: en el cas de la tomaca costellada, al Baix Segura la producció de tall va ser baixa a l'agost en l'escassa superfície de cultiu, amb un predomini dels calibres M-G i amb

maduresa insuficient per a conservar-ne la consistència. Al Baix Vinalopó, es van reduir els talls perquè va finalitzar la campanya. Van predominar els calibres G-GG amb deficiències de color per les altes temperatures. A mitjan mes va acabar la recollida de tomaca Daniela en els hivernacles del Baix Vinalopó, i van predominar els calibres M-G amb un color apropiat. Va ocórrer una situació similar amb la tomaca Mutxamel al Baix Vinalopó, amb una baixada progressiva en la disponibilitat de tall. En esta varietat van destacar els calibres G-GG, amb algunes deficiències de color i poca consistència. En el cas de la tomaca redona llisa, al Baix Vinalopó igualment van reduir-se els talls, amb una tendència a la grandària M, amb menys consistència i una coloració més adequada que al Baix Segura, on les altes temperatures van induir deficiències de color.

- Castelló: a final de mes es va reduir notablement la producció de tomaques sobretot a la zona del Baix Maestrat, mentre que a la Plana Baixa es va allargar la producció de tomaca a l'aire lliure. La qualitat de producte presentava molta variabilitat perquè per a la majoria de varietats de tomaca s'acostava al final de la campanya.
- València: a la Ribera Baixa es van collir tomaques a l'agost.

Carlota

- Alacant: a l'Alt Vinalopó, es van alternar les arrancades amb el desenvolupament de plantacions. L'estat fitosanitari va vindre marcat per les malalties de fulla, fonamentalment alternària, l'increment de la presència de males herbes, així com pels primers atacs d'eruga en fulla que solen ser habituals a la fi d'agost/setembre. Així mateix, es va detectar la presència de focus de nematodes.

5.6. CÍTRICS

Mandariner

- Alacant: va prosseguir la trituració de les restes de poda en ortanique i es va mantindre el tractament amb herbicides. Van continuar els tractaments amb activitat escassa per les altes temperatures contra la mosca blanca, el cotonet, el poll roig i l'aranya roja. En algunes parcel·les es va observar pèrdua de turgència en les fulles, probablement influenciada per les altes temperatures i dèficit hídric. A la Marina Alta va començar a principi d'agost la recol·lecció de la satsuma Iwasaki.
- Castelló: a final d'agost es va apreciar que la caiguda fisiològica anormal de fruits afectava la producció d'algunes varietats de clementines com Marisol i clemenules. Mentre que en les clementines més primerenques la caiguda de fruits va ser inferior perquè, quan es va produir l'estrés tèrmic en el mes de maig, estos cítrics ja tenien més calibre i el fruit estava més consolidat.
- València: es va apreciar el canvi de color en les clementines extraprimenques com orogròs i clemenrubí, així com en les satsumes. Es van observar bons calibres en orogròs i satsumes, però no en clemenrubí i altres varietats de clementines. En algunes parcel·les es va fer una aclarida manual de fruits amb la finalitat d'eliminar els fruits de menys calibre o amb algun

defecte. Van prosseguir els tractaments contra la segona generació del poll roig de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*). A més, en algunes zones com la Ribera Alta es va observar un augment de la mosca blanca (*Paraleyrodes minei*) que realitza postes blanques en el revés de les fulles, que produïx la negreta, així com algunes parcel·les amb aranya (*Pnonychus citri* i *Tetranychus urticae*) amb tendència a augmentar-ne la població.

Taronger

- Alacant: prosseguir els tractaments preventius contra aranya, minador, alternària i antracnosi, així com les aplicacions per a l'engreixament de fruits i millora de la massa foliar.
- Castelló: els nivells poblacionals de cotonet de Sud-àfrica (*Delottococcus aberiae*) van continuar a l'agost la tendència de menys incidència que en altres campanyes, perquè els agricultors havien realitzat tractaments preventius i utilitzat parany massiu amb feromones per a lluitar contra la plaga. Al seu torn, també es realitzaren tractaments fitosanitaris, principalment contra l'aranya roja (*Tetranychus urticae*), que, a conseqüència de les elevades temperatures, enguany ha arribat a nivells poblacionals alts. Esta plaga s'alimenta de les fulles, provoca descoloració i dessecació, i si l'atac és molt fort, pot arribar a provocar defoliacions importants en els arbres amb l'afebliment consegüent d'este.
- València: el fruit va continuar creixent. Les varietats més primerenques com Newhall i navelina estaven assolint la grandària final i les més tardanes a mitjan mes. Van prosseguir els tractaments fitosanitaris d'estiu contra plagues.

Llimera

- Alicante: al Baix Segura es va iniciar la recollida de la llima verna tardana aconseguint el 25-30 % de recol·lecció a final de mes. Quant a la fina tardana es va mantindre un ritme de tall constant amb una proporció important de segones qualitats i cremades per altes temperatures amb destinació a indústria i rebutjos que es deixaven en l'arbre sense agafar.

5.7. FRUITERS

Fruiters de llavor

- Alacant: va finalitzar durant el mes a l'Alt Vinalopó la recol·lecció de la poma gala, la maduració de la qual es va accelerar per les altes temperatures, mantenint els calibres a causa de la reducció de collita. El color va ser bo, ja que va coincidir el verol amb alguna nit més fresca i humida, afavorint la síntesi d'antocians. En els últims dies del mes es va començar a recollir la varietat golden, amb alguns fruits que presentaven símptomes de colp de sol. Sanitàriament no va haver-hi incidències destacables de carpocapsa, aranya roja ni mosca de la fruita. Va començar també la collita de les varietats més precoces en l'àrea de Xixona de l'Alacantí, mentre que al Comtat i a l'Alcoià els fruits van aconseguir la grandària final. Va continuar la recol·lecció de les varietats de pera més tardanes i minoritàries que l'ercolini.

- **Castelló:** el mes d'agost va ser especialment calorós i sec, fet que va induir a una acceleració del pas de maduresa de consum cap al començament de la senescència en algunes espècies que tenien molt avançat l'estat de maduresa.

Nispro

- **Alacant:** es va observar un bon desenvolupament vegetatiu a la Marina Baixa, i es va donar per finalitzat l'estrés hídric i es va iniciar el reg normal. Algunes partides van començar a podar-se.
- **Castelló:** el cultiu del nispro en la zona de l'Alt Palància es produïx pràcticament en dos municipis que són Segorbe i Castellnovo. A l'agost l'estat fenològic va ser 00, és a dir, va començar a observar-se la formació de les gemmes d'hivern.

Fruiters de pinyol

- **Alacant:** es va donar per finalitzada a l'agost la recol·lecció d'albercocs a l'Alt Vinalopó, amb una reducció de rendiments respecte a la d'una campanya normal i amb resultats molt dispars en funció de les parcel·les, ja que en alguns casos van donar rendiments elevats amb fruits molt grans i qualitat en què fins i tot es va haver de realitzar aclarides. A l'Alt Vinalopó, es va acabar la recollida de varietats de pruna com larry ann, i grogues tipus golden i clàudies, amb una producció normal. A final de mes va començar la campanya de varietats tipus president. Les plagues es van mantindre dins dels llindars acceptables. Al Comtat es van agafar durant el mes igualment varietats com larry ann o Clàudia verda. Al Comtat i a l'Alcoià es va procedir al tall de les varietats de bresquilla Duero, calante o Ebre. Va acabar la recol·lecció de paraguaians a l'Alt Vinalopó, amb una certa reducció de collita respecte a la normalitat i grans diferències entre parcel·les. Al Vinalopó Mitjà sobre el 10 d'agost va acabar la recollida de la bresquilla baby gold 6, mentre que va continuar la de baby gold 9 durant 15 dies més.
- **Castelló:** l'estat fenològic dels fruiters de pinyol a l'agost es trobava majoritàriament en fase de maduració de fruit (8), i en altres casos ja s'havia produït la recol·lecció o estava finalitzant, amb algunes excepcions. Quant a les produccions, la falta d'hores de fred dels mesos de març i abril va provocar una reducció de la producció en alguns cultius. En les parcel·les ja collides, es van realitzar labors de manteniment del cultiu, així com canvis varietals per mitjà d'empelts.
- **València:** amb la collita ja acabada, es van dur a terme tasques de poda en verd i es van mantindre els regs i l'abonament.

Cirerer

- **Alacant:** a l'Alt Vinalopó es van donar labors de manteniment i aplicacions a base de caolí per a minimitzar l'efecte dels cops de calor i tractaments per a reduir la població d'adults de cuc capgròs i de moniliosi per la gran quantitat de fruita que es va quedar en els arbres sense recol·lectar pel clevillat.

- **Castelló:** el cirerer es trobava en parada vegetativa estival. Encara que l'estat era de repòs, hi va haver parcel·les de secà on es va observar la falta d'aigua pel decaïment que presentaven les fulles.

Altres fruiters

Alvocater

- **Alacant:** a la Marina Alta i a la Marina Baixa els alvocats van aconseguir a l'agost pràcticament la grandària definitiva. En les plantacions del Baix Segura es van observar fruits en desenvolupament.
- **Castelló:** l'estat fenològic dels alvocats en les zones productores de la província el mes d'agost es trobava amb els fruits al 50 % de la grandària final en varietats primerenques com la bacon, o bé, en estat de creixement de l'ovari o iniciant-se la caiguda de fruits joves en varietats més tardanes com Hass, forta i Lamb Hass. L'alvocat és molt sensible a les temperatures elevades i a l'agost es van produir uns pics de temperatura mantinguts en el temps que van provocar que en les varietats en què finalitzava la caiguda fisiològica de fruits s'observaren fruits caiguts de més calibre.

Caqui

- **Alacant:** la fruita es trobava en procés d'engreixament, i a la Marina Alta s'esperava un mínimament de collita i s'observaven arbres sense pràcticament fruita.
- **Castelló:** el cultiu del caqui presentava a l'Alt Palància l'estat fenològic 77 (fruit al 70 % de la grandària final). Des del butlletí d'avís número 10 de Sanitat Vegetal es va comunicar un avís sobre la mosca blanca (*Dialeurodes citri* i *Paraleyrodes minei*) per si hi ha reinvasions. Així mateix, es va recomanar respectar la fauna útil que pugua estar present en les parcel·les. Entre els depredadors hi ha un nombre important d'espècies, i destaca *Clitostethus arcuatus* com a específic de mosques blanques i amb una alta voracitat per *D. citri*. També es van detectar les primeres larves de cotonet (*P. citri*, *P. viburni*, *P. longispinus* i *Delottococcus aberiae*), i s'advertia que, de totes, *Pseudococcus longispinus* és la que ocasionava problemes greus en les parcel·les de caqui.
- **València:** a la Safor, a l'Horta Sud, al Camp de Túria, a la Foia de Bunyol i a la Vall d'Albaida l'estat fenològic del caqui era el 77 (fruit al 70 % de la grandària final). A la Canal de Navarrés es van aplicar tractaments per a controlar la mosca blanca i les males herbes. En esta última comarca es van apreciar danys per planxat en fruits a conseqüència del sol. A la Ribera Alta els arbres es trobaven en la fase d'engreixament del fruit i presentaven un bon desenvolupament. Va prosseguir l'aclarida manual, i es van eliminar els fruits que en presentaven alguna. En algunes plantacions es van realitzar tractaments fitosanitaris contra la mosca blanca, el cotonet i la negreta. A més, es van aplicar estratègies per a controlar les formigues per a reduir la població de cotonet. Una altra estratègia per a controlar la població de cotonet en caqui és la plantació en la zona de degoteig de plantes,

en el període estival. En general, la fruita presenta una qualitat bona. L'inici de la recol·lecció estava previst que s'iniciara a final de setembre o principi d'octubre en les parcel·les en què es realitzaran tractaments hormonal d'avançament.

Magraner

- Alacant: al Baix Vinalopó es va iniciar a l'agost la recol·lecció de la primera passada en la varietat acco, amb un bon ritme fins a aconseguir el 10 % a final de mes, i es va observar un percentatge important de fruits afectats de barreneta en la corona. Va destacar el calibre 15-20. Per part seua, al Baix Segura es van realitzar els primers talls a bon ritme de les varietats més primerenques acco, Smith i Bigfull.
- Castelló: a la Plana Alta es va iniciar a l'agost la collita de les magranes en les zones de la marjal de Nules, Moncofa i Xilxes, on es troba gran part d'este cultiu a la província. La collita es va iniciar dins dels estàndards de normalitat, sense problemes destacables.

Figuera

- Alicante: al Baix Vinalopó va continuar la recol·lecció fins a final d'agost, a un ritme elevat de tall per l'augment de temperatures que va accelerar la maduració natural dels fruits, que va originar una reducció de la grandària. La qualitat va ser òptima, amb un 50 % dels fruits ratllats i un 80 % de calibre 36-45, i va deixar una proporció important dels calibres menors (56) sense agafar en el camp perquè no tenien demanda i no compensaven els costos. D'altra banda, al Baix Segura va finalitzar la collita a mitjan mes.

5.8. FRUITA SECA

Ametler

- Alacant: es va procedir a l'agost a recol·lectar totes les comarques productores, i es va observar disparitat de rendiments per hectàrea en les diferents zones. En qualsevol cas, va destacar com a factor comú l'escassa grandària de la llavor, que s'unia en algunes comarques a un nombre reduït de fruits, i es va produir una reducció acusada de producció, com era el cas dels secans del Baix Segura i de la Marina Baixa. A les comarques septentrionals la reducció no va ser tan notable, com és el cas del Comtat i de l'Alcoià. A l'Alt Vinalopó, els resultats es van observar molt desiguals, per la qual cosa caldrà esperar per a avaluar la campanya. Al Vinalopó Mitjà la collita estava més avançada que la campanya anterior, i els primers dies d'agost es va iniciar amb la varietat Guara i les comunes en les zones més càlides. Abundava el xicotet calibre i en algunes zones amb sòls molt pobres i de secà el caragol pelador del paraigua expulsava part dels fruits.
- Castelló: la collita d'ametla, que es preveia inicialment com a bona, es veia compromesa a causa de les altes temperatures del mes d'agost, amb dues fortes onades de calor que van provocar que els cultius acusaren els efectes de la sequera, fins i tot en parcel·les de regadiu. Només va ploure amb registres de consideració el dia 26. El calibre dels fruits era menor al

d'altres campanyes, i probablement els rendiments seran menors, ja que la fase d'ompliment no ha sigut òptima. D'altra banda, els forts vents que van assotar la província a la fi de mes van provocar la caiguda prematura de les ametles, més acusada a les comarques de l'Alt Maestrat i del Baix Maestrat. En contraposició, estes altes temperatures i la sequedat ambiental van detindre els casos de cribratge que s'havien originat amb les pluges del mes de juliol. Quant a l'estat fenològic de l'ametler en les diferents zones de la província, va oscil·lar en funció de les varietats i de la cota de les plantacions, entre els estadis 81 J (fruits que van arribar a la grandària definitiva i començaven a acolorir el fruit), 87 K (fruit madur adequat per a la recol·lecció amb separació d'exocarpi) i 90 L (despreniment de l'exocarpi i mesocarpi amb el fruit madur per al consum, amb el típic sabor i fermesa). La campanya en les zones més primerenques es va avançar aproximadament uns 15 dies respecte a una campanya normal, i es va iniciar la recol·lecció de les varietats més primerenques (Antoñeta, Belona o Marta) a final del mes de juliol. Mentre que la collita de la bovera, la Guara i altres varietats de comuna va començar a meitat d'agost, i en el cas de la marcona estava prevista la recollida una vegada iniciat setembre.

- **València:** a l'Horta Sud, al Camp de Túria, als Serrans i a la Plana d'Utiel-Requena l'estat fenològic dels ametlers es va situar entre el 87 K (separació de l'exocarpi) i el 90 L (despreniment de l'exocarpi i mesocarpi). A la Vall d'Albaida l'ametler vegetava correctament, però s'observava que la grandària de l'ametla era més xicoteta del que era normal, possiblement a causa de les altes temperatures registrades i que va haver-hi un nombre elevat de flors quallades. A la Foia de Bunyol el rendiment de l'ametla era baix a causa de la sequera. La recol·lecció s'havia avançat aproximadament 15 dies. L'estat fenològic era el 90 L (despreniment de l'exocarpi i mesocarpi).

Avellaner

- **Castelló:** l'estat fenològic predominant als municipis de l'Alt Maestrat (Benassal i Culla), com Zucaina a l'Alt Millars, llocs on es concentra la producció d'avellanes a la província de Castelló, era el de fruit format i lignificat, que es desprenia de l'embolcall i començava a caure a terra. La recol·lecció es realitza quan els fruits estan en el sòl, i encara que a la fi de setembre ja és habitual que la majoria de les avellanes s'hagen després de l'arbre, se sol realitzar a l'octubre, per a no haver de realitzar una segona passada. En principi, s'esperava una millor collita que la de l'any passat, que va ser deficient a causa de la disminució de flors quallades causada per la climatologia durant l'època de floració. No obstant això, amb el mes d'agost molt càlid i sense precipitacions les avellanes no havien aconseguit la grandària desitjada, i l'ompliment no era el que s'esperava. Els rendiments es preveien baixos. S'observava que la falta de calibre i rendiment era superior en la varietat negreta que en la blanqueta. Esta última és més resistent a les condicions meteorològiques adverses i, encara que menys apreciada organolèpticament, és més constant en les produccions obtingudes.

Anouer

- Castelló: els fruits anaven aconseguint la grandària definitiva, a l'espera de la recol·lecció prevista per als mesos de setembre i octubre, depenent de si es tracta de varietats primerenques com la Serr, de mitja estació com la Hartley i la Chandler, o tardanes com la *Fernette*. Malgrat les elevades temperatures, no es van observar molts problemes de cremades pel sol, i es van realitzar els tractaments adequats amb calç. Tampoc va ser necessari realitzar aplicacions de productes enfront d'antracnosi i carpocapsa, ja que les condicions climatològiques van impedir la proliferació d'estes plagues. S'esperava una collita dins de la mitjana, encara que de calibre menor, per la sequera dels mesos de març i abril, i per les altes temperatures de juliol i agost. En varietats primerenques es preveia una reducció de producció per les baixes temperatures que es van registrar a principi d'abril, quan el cultiu es trobava en brotada.

5.9. GARROFERA

- Alacant: es va procedir a la recollida en totes les zones productores al llarg del mes, i en el cas de l'Alacantí es van observar rendiments lleugerament inferiors a la campanya anterior.
- Castelló: a les comarques productores principals, el Baix Maestrat, la Plana Baixa i la Plana Alta, l'estat fenològic estava entre els estadis 87 (fruit madur adequat per a la recol·lecció a principi de mes) i el 89 (maduració plena, fi de la coloració típica segons l'espècie o varietat). Els fruits es desprenien amb una facilitat relativa i permetien ja la recol·lecció. S'espera una collita mitjana o disminuïda lleugerament respecte d'una campanya normal. Les baines s'apreciaven més primes que en campanyes anteriors. Es va iniciar la campanya amb les primeres operacions de compravenda, amb preus molt allunyats dels 2 €/kg de les dues campanyes anteriors. Per això enguany no es van produir tants robatoris en camp i els agricultors no tenien tanta urgència quan es va iniciar la campanya com en els anys passats. A la Plana Alta la garrofera també es va veure afectat per les fortes ratxes de vents que es van donar a final d'agost, i que va provocar que caigueren a terra les garrofes. Però en este cultiu estes ratxes de vent han pogut ser beneficioses perquè han tirat les garrofes al sòl, ja que este producte es recull del sòl després de batollar l'arbre.
- València: va començar la recollida de la garrofa amb un cert avançament respecte a altres campanyes. A l'Horta Sud, al Camp de Túria i a la Foia de Bunyol també es recol·lectaven les garrofes, més prompte del que era habitual. Encara que s'hi observava una producció bona, les baines pesaven poc a conseqüència de la sequera. A la Ribera Alta es va iniciar la collita durant la primera setmana d'agost amb uns dies d'avançament respecte a l'any anterior. La garrofa presentava un estat sanitari bo. Les varietats dominants de la zona són la costella i matalafera. La matalafera té més rendiment en garrofi. Es preveia que la collita finalitzara a principi del mes de setembre. El preu de la garrofa en camp ha caigut en esta campanya perquè la indústria alimentària ha substituït el producte per altres alternatius.

5.10. VINYA

Raïm de taula

- Alacant: al Vinalopó Mitjà va continuar a l'agost la verema de la varietat Victoria a bon ritme durant tot el mes, i va finalitzar l'última setmana. A mitjan mes es van iniciar els talls de Doña María a tot cep, amb una qualitat òptima i una proporció escassa de granulla, així com els d'Itàlia sense embossar sota malla, principalment a Monforte del Cid. En l'última setmana es va iniciar la recol·lecció de red globe a ritme lent, i es van seleccionar els raïms amb més color. Es va donar un augment de granulla per afeccions de podridura perquè estaven apinyats. En general, es van apreciar en quasi totes les varietats els raïms amb falta de pes i creixement irregular a conseqüència de l'efecte de fenòmens meteorològics adversos durant el període de floració i creixement. Enguany la labor d'embossament es va allargar fins a la segona setmana d'agost per la poca disponibilitat de personal. A l'Alt Vinalopó es va procedir a la recol·lecció i es van donar diverses passades en funció de l'estat de maduresa del raïm. La màxima incidència fitosanitària la produïa el mosquit verd, contra el qual s'incorporaven diversos mitjans de lluita. A la Marina Alta va començar la verema del raïm moscatell romà a principi de mes, amb un estat sanitari i una maduresa comercial òptims, i això va donar una collita abundant i d'una qualitat excepcional.

Raïm de vinificació

- Alacant: a l'Alt Vinalopó la recol·lecció de les varietats blanques es va iniciar en la primera quinzena d'agost amb la moscatell, i després d'esta, la de *sauvignon* blanc, macabeu i verdejo. Posteriorment, es va iniciar la de varietats negres. Es va observar una reducció moderada de rendiments i un bon estat sanitari, a excepció del mosquit verd. La qualitat va ser bona, a pesar que en algunes parcel·les i varietats les altes temperatures van originar que augmentara el grau de sucre sense arribar a la maduresa òptima. Al Vinalopó Mitjà es va iniciar la verema a mitjan mes amb les varietats blanques (*chardonnay* i *sauvignon* blanc). En l'àrea meridional d'esta comarca va començar a partir del dia 20, encara que alentida per a aconseguir el grau òptim en totes les varietats. L'estat sanitari en general era bo. En el cas de la Marina Alta, el tall del raïm moscatell per a vinificació va començar a mitjan mes, i es va avançar en dues setmanes a les dates habituals, amb un estat sanitari òptim, així com una maduresa comercial excel·lent. L'estat vegetatiu de les vinyes, en general, va ser bo, malgrat les temperatures elevades, cosa que va permetre madurar els xanglots de manera molt equilibrada, que van donar mostos amb un contingut elevat de sucres, així com d'acidesa. Per part seua, la varietat giró va continuar madurant en les vinyes que presenten un bon estat fitosanitari i una bona massa foliar.
- Castelló: l'estat fenològic de la vinya en les zones més interiors i altes de la província, era M2 (plena verolada). Al Baix Maestrat el cultiu ja havia arribat a la maduració a principi de mes, igual que en la zona de la Plana Alta, als municipis productors de Benlloc, Vilafamés i les Useres. El desenvolupament era normal i amb bon aspecte. Es preveia una reducció

lleugera de producció per les onades de calor. No obstant això, la qualitat en les varietats més primerenques es veurà afavorida perquè ha obtingut un grau alcohòlic més alt. A final de mes ja s'havia veremat en algunes comarques, ja que el cultiu estava un poc avançat per a l'època de l'any a causa de les altes temperatures. Es va començar la collita d'algunes varietats com *chardonnay*, moscatell, *sauvingnon* blanc i ull de llebre. D'altra banda, no va ser necessari realitzar tractaments addicionals enfront d'oïdi, ja que les condicions climatològiques van ser propícies perquè no es desenvolupara el fong. En alguns casos s'havien realitzat els tractaments preventius aconsellats pel Servei de Sanitat Vegetal per a la IGP Vins de Castelló, enfront del cuc del raïm (*Lobesia botrana*) de 3a generació, aconsellant que es realitzaren entre els dies 11 i 15 d'agost, contra la podridura grisa (*Botrytis cinerea*) i contra el mosquit verd (*Empoasca vitis*), amb la precaució que, com que s'ha realitzat en dates pròximes a la verema, s'han de respectar els terminis de seguretat dels plaguicides emprats.

- **València:** a l'Horta Sud, al Camp de Túria i a la Plana d'Utiel-Requena l'estat fenològic de la vinya se situava entre el 35 M (inici de la verolada) i el 38 M (maduració). Als Serrans l'estat predominant era el 38 N (maduració). A la Foia de Bunyol, el desenvolupament del raïm per a vinificació s'havia avançat per les altes temperatures i per la falta de pluja, que també repercuteix en una falta de quilos perquè el raïm no és tan gran. La varietat que predomina a la comarca és moscatell d'Alexandria i l'estat fenològic se situava entre el 35 M (inici de la verolada) i el 38 N (maduració). A la Vall d'Albaida la vinya estava en la maduració de fruits (38 N). La vinya estava vegetant correctament i no hi havia hagut problemes d'oïdi ni de mildiu. En la primera quinzena d'agost va començar la verema de les varietats blanques més primerenques, que va continuar amb normalitat i estava previst acabar al setembre amb les més tardanes.

Vivers de vinya

- **Alacant:** a l'Alt Vinalopó va seguir el desenvolupament de les plantes sense incidències, excepte les afeccions derivades del dèficit d'humitat, les altes temperatures i més presència respecte a altres anys, i tal com succeïx en una quantitat elevada de cultius, de mosquit verd.

5.11. OLIVAR

- **Alacant:** es va confirmar el mes d'agost molta disparitat de rendiments entre comarques, influenciats per la geografia varietal i per les particularitats agrometeorològiques de la campanya. Així, mentre que al Comtat, a l'Alcoià i a la Marina Alta s'observaven nombrosos fruits amb engreixament òptim, es va preveure una bona collita, a l'Alt Vinalopó i al Vinalopó Mitjà es va confirmar un minvament important, encara per valorar. Encara era més gran la reducció en àmplies àrees de secà de la Marina Baixa, on la campanya es preveu molt negativa. En la resta de les zones, de menys importància, la reducció era variable, subjecta a la influència del caràcter pluviomètric de la tardor.

- **Castelló:** la campanya olivarera de 2023 estava avançada aproximadament uns 15 dies respecte d'una campanya normal. L'estat fenològic majoritari del cultiu en les diferents comarques era el 79 (fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a recol·lectar-se). Exemple d'això a les nostres comarques productores d'oli eren les varietats d'oliva picual o arbequina. La campanya es preveu per davall de la mitjana, a conseqüència que les pluges van arribar tard per al desenvolupament vegetatiu correcte i molta flor va caure, o bé no va quallar per la falta de pluges en els moments clau de desenvolupament del cultiu. Així i tot, la campanya serà millor que la passada. Es preveu que la producció se situe en valors mitjans-alts, d'entorn del 70 % de la d'un any bo. La sequera en l'època de floració va provocar que avortara molta flor. Posteriorment, amb les pluges de maig, juny i principi de juliol, les olives que havien quallat, es van desenvolupar dins de la normalitat. No obstant això, les temperatures elevades de final de juliol i de tot el mes d'agost van provocar que segons zones, les oliveres van començar a desprendre fruit. Davant dels preus tan elevats dels diferents tipus d'oli, s'apreciava molt d'interés per part dels agricultors en la recuperació i la recol·lecció de parcel·les que estaven abandonades pels propietaris. Respecte a les plagues, la presència de mosca començava a ser notable en els cultius. Per això els agricultors estaven realitzant els primers tractaments o bé les captures mitjançant un parany.
- **València:** a l'Horta Sud i al Camp de Túria, els fruits es trobaven a l'agost pròxims a aconseguir el calibre final i presentaven un percentatge variable de superfície acolorida. Als Serrans, a la Foia de Bunyol i a la Plana d'Utiel-Requena, les oliveres es trobaven en l'estat fenològic 75H (fruits amb el 50 % calibre final). S'apreciava un calibre inferior del fruit a conseqüència de la sequera. Es preveia un descens en la producció. A la Ribera Alta els arbres es trobaven en bon estat vegetatiu. Va prosseguir l'engrossament dels fruits. En general, es preveia un minvament en rendiments respecte al que era normal. Va continuar la col·locació de paranys amb atraients per a la mosca de l'olivera i mosquers. En algunes parcel·les en què es va observar un nombre més alt de mosques de l'olivera, s'havia procedit al control fitosanitari. Al mateix temps, es realitzava el tractament contra el fong d'ull de gall (*Spilocaea oleagina*), que origina la coneguda taca de la fulla de l'olivera. A la Canal de Navarrés la producció d'oliva era inferior al que és habitual i molt desigual entre parcel·les i varietats a causa de les condicions ambientals de la primavera (altes temperatures que van afectar el quallat, malgrat que la floració era, en general, abundant). A la Vall d'Albaida l'estat fenològic majoritari de l'olivera era 78 H (fruits al 70 % del calibre final). Quant a la producció, sembla que en esta zona serà bona, especialment les varietats xicotetes com la blanqueta i arbequina, sobretot on es compta amb sistemes de reg. La població de *Bactrocera oleae* es mantenia baixa.

5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).ⁱⁱⁱ

El mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant

teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres indicadors de sequera (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb estos. El nom de les comarques és l'utilitzat per Agroseguro, que correspon a la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'este índex es pot consultar en l'enllaç següent: [NDVI](#).

Quan va finalitzar el mes de juny l'índex de vegetació presentava valors superiors a la normalitat en totes les comarques de la Comunitat Valenciana, amb l'única excepció de la comarca de Sagunt.

La precipitació caiguda durant el mes de juliol, encara que no gaire abundant, va ser superior a la mitjana mensual normal i va ser molt beneficiosa per a l'activitat agrària, tant per la quantitat com per la forma pausada en què va caure, i això va permetre que el terreny l'absorbira en condicions òptimes. Estes pluges van contribuir al manteniment de les pastures dins de la normalitat.

Per als mesos de juliol i agost no hi ha cobertura de l'assegurança de pastures, però sí que hi ha informació de l'índex esmentat per a l'assegurança d'apicultura, on es pot observar que l'índex de vegetació es va mantindre per damunt de la normalitat en totes les comarques de la Comunitat Valenciana en estos mesos.

- i El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT = volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de pansiment). La profunditat a la qual equival esta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte de la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que assolix la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.

- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació, mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI, de manera que, com més elevats siguen els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment (font: AEMET).

- iii ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410): esta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació de l'NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a esta mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des de 2000 fins a 2017. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4) (font: AGROSEGURO).